

La parròquia de Sant Climent de Vallcebre

Les primeres referències documentals que ens parlen de Vallcebre daten dels primers segles de l'alta edat mitjana, concretament de l'any 983, data en què l'església de Sant Climent apareix citada com una de les possessions del monestir de Sant Llorenç prop Bagà. "in monte Balcebre, ecclesiam Sancti Clementis, cum suas decimas et primicias et oblaciones et casas et terras et vineas, cum illorum afrontationes..."

Pocs anys més tard, vers el 1003, Guifré, comte de Cerdanya i marquès, juntament amb Oliba, el futur abat i bisbe, donen al monestir de Sant Llorenç prop Bagà 18 masos situats dins el terme de l'església de Sant Climent de Vallcebre, donació de la qual s'especifiquen les afrontacions.

La prosperitat de la zona permeté que, pocs anys més tard de la data abans esmentada, el 13 d'octubre de 1040, es consagrés en el lloc una nova església, dedicada a Sant Climent, Sant Vicenç i Sant Marçal. En l'acta de consagració es fixen els límits parroquials, que són: per l'est, el riu Llobregat i el camí que unia el Berguedà i la Cerdanya ("in flumine Esna"); i a l'oest les costes del Grau (in vivo Rialp usque in Grado Marva).

En aquest mateix document se'ns diu que aquests termes ja havien estat establerts anteriorment pel bisbe Oliva. Així mateix afirma que hi varen torbar les relíquies de la santa Mare de Déu i del vestit de Sant Climent i de Sant Vicenç i del màrtir sant Marçal (reliquie sancte Dei geneitricis Marie et vestiments sancti Clementis et santi Vicentii et de santi Martialis martiris), relíquies que varen ser consagrades en un altar pel bisbe Eribau i per l'arquebisbe de Narbona, Guifré. La consagració de la nova església va ser feta a petició de l'abat Ponç de sant Llorenç prop Bagà i dels monjos, i també amb el consentiment del comte Ramon i de la seva muller Elisabet i els seus fills, els comtes Bernat i Berenguer.

El lloc i l'església de Sant Climent de Vallcebre o de la Torre de Foie devien quedar inclosos en el terme del castell de Figols, car l'any 1062 l'arxiprevere Ramon féu donació al monestir de Sant Llorenç prop Bagà d'un alou, situat al comtat de Berga, a Vallcebre, dins els límits del castell esmentat. Aquesta propietat de dimensions bastant grans, limitava a l'est amb el Jou i amb terres de Sant Llorenç, al sud amb la parròquia de Sant Salvador de la Vedella i el Llobregat, a l'Oest amb la Serra d'Ensija i , al nord, amb un Monte Cazuan, de difícil localització.

Cinc anys més tard, el 1067, els comtes Ramon i Adela feren una important donació al monestir de Sant Llorenç prop Bagà. Es tractava d'un alou anomenat "Espunya", cultivat pels homes de Vallcebre i que afrontava amb la riera de Saldes, amb Sant Sebastià del Sull, amb el quer foradat amb la muntanya dita "Calbera", situada a l'est de la Serra de Gisclareny, i amb Sant Esteve de Guardiola.

El domini de les terres de Vallcebre va ser motiu entre litigis entre els senyors de Berga i el monestir de Sant Llorenç prop Bagà. Així l'any 1175 hi va haver un judici, davant de Ramon, comte de Barcelona, dels comtes de Pallars i Urgell, dels bisbes Bernat d'Urgell, Pere de Vic i Guillem de Barcelona i d'abats, nobles i cavallers de la contrada. Els litigants eren Pere de Berga i la seva muller Estefanía, per una banda, i Joan, abat de Sant Llorenç, per l'altra. El motiu dels problemes eren uns drets sobre Vallcebre, Fumanya i Vilosiu. D'acord amb la sentència dictada, Pere de Berga i Estefanía varen haver de renunciar a tots els drets que retenien als llocs de Sant Climent de Vallcebre, Sant Esteve de Sant Llorenç i Santa Maria de Vilosiu, tot reconeixent que els havien usurpat injustament al monestir de Sant Llorenç prop Bagà. El monestir, a canvi, pagarà 250 sous a Pere i Estefanía i s'oblidarà dels no cobrats anteriorment d'una forma injusta.

En el segle XIV l'església de Sant Climent era Sufragànica de Sant Llorenç prop Bagà, juntament amb Sant Julià de Cerdanyola, i era coneguda ja pel seu nom actual, Sant Climent de la Torre de Foix.